

DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 202.

Sobota, 3 (15) Wrzesnia,

1866 r.

Wychodzi codziennie, oprócz dni następujących, po Świątach uroczystych i Niedziela. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, ulica Miodowa Nr. 487 i Kantorach. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 6, za 2-krotne kop. 9, za 3-krotne kop. 12. — Artykuły nadsyłane do zamieszczania w Dzienniku nie zwracają się. — We wszystkim co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich.

Rok 3.

Prenumerata w Warszawie rocznie rs. 8. — Półrocznie rs. 4. — Kwartalnie rs. 2. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odnoszenia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przyjmuje się. — Numer pojedynczy kop. 5. — Za odnoszenie do domu opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji na stacjach Pocztowych w Królestwie i Cesarstwie: Rocznie rs. 9 kop. 20. — Półrocznie rs. 4 kop. 60. — Kwartalnie rs. 2 kop. 30. — Za przesyłkę w kopertach kwartalnie dopłaca się rs. 1.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Dyrekcja dróg żel. warsz. — wiedz. i warsz. bydg. — Przegląd wojsk. — Manewra wojskowe. — Monarsze zadowolenie. — Ordery. — Awans.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Telegramy. — Wiadomości telegraficzne. — Parafje w Warszawie. — Rozpoczęcie czynności sądowych. — Lekarze rewirowi. — Szczepienie zapobiegające cholerze. — Porównanie dochodów na drogach żel. — Główne wygrane pożyczki 2-ej emisji. — Spiewacy francuzcy. — Wyścigi konne. — Wypadki. — Murawiew. — Szkoła żydowska w Mińsku. — Odnowienie pomnika. — Telegraf amerykański. — Rezejm i układy pokojowe. — Anglja. Lord Stanhope. — Austrja. Kwestja węgierska; sejmy. — Reorganizacja armji. — Namiestnictwo galicyjskie. — Proces o zdradę stanu. — Morderstwo. — Cholera. — Francja. Hr. Goltz; ks. Metternich. — Budzet. — Holandja. Zaburzenie. — Portugalia. Reorganizacja armji. — Włochy. Kwestja rzymska. — Redukcje w armji. — Korespondencje z nad Buga, Kiele, Zurichu i Paryża. — Rozmaitości. — Fejleton (Teatra Warszawskie).

PRZEWODNIK WARSZAWSKI. — Nowy hotel Victoria. — Fabryka galant.-siodlarska Stoltzman. — Fabryka rynien cynowanych Grabowskiego i Zymsa i t. d.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa.

dnia 2 (14) Września.

Dyrekcja Dróg Żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiej i Warszawsko-Bydgoskiej. — podaje do wiadomości publicznej, że od dnia 15 Września r. b. wprowadzona zostanie w wykonanie nowo-ustanowiona przez drogi Pruskie taryfa dla towarów ekspedjowanych w bezpośredniej komunikacji między Warszawą a 1) Hamburgiem, Berlinem i Szczecinem przez Aleksandrów; 2) Bydgoszczą, Elblągiem, Królewcem, Toruniem i Gdańskiem, oraz 3) Frankfurt nad Odrą przez Aleksandrów. Taryf tych nabyć można po kop. 15 za egzemplarz w Ekspedyturze Stacji Warszawa.

Dyrekcja Dróg Żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiej i Warszawsko-Bydgoskiej. — W powołaniu się na ogłoszenie z dnia 14 Maja r. b. N. 6834, podaje niniejszem do wiadomości publicznej, iż sprzedaż biletów osobowych i ekspedycja pakunków w bezpośredniej komunikacji do Wrocławia, Torunia, Bydgoszczy, Poznania,

FEJLETON DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Teatra Warszawskie.

2 (14) września 1866 r.

Choćby i najsurowiej nawet krytykując sam wybór sztuk, szczególnie zaś tłumaczonych, jakie nam przedstawiają obecnie na scenie „Rozmaitości” — nie możemy jednak zaprzeczyć ani dyrekcji teatrów, ani nowemu jej reżyserowi, p. Stolpemu, ciągłej i niezwykle gorliwości w pomnażaniu repertuaru i urozmaicaniu widowisk na małej scenie tutejszej. Co tydzień prawie, jawi się tam jakaś nowość lub też personel sztuk dawnych odświeżają nowe żywy. Obecnie naprzykład mieliśmy dwukrotnie już przedstawioną, nową komedję, przełożoną z francuzkiego „Szuka siebie,” komedję błahą pod względem głębszego znaczenia, ogołoconą z wszelkiej myśli przewodniej, pozbawioną wydatnych typów — lecz pełną dowcipu, ruchu i czysto francuzkiej werwy, a co najszczególniejsza, przełożoną dobrze! Sama osnowa nowej komedji arcy słaba, choć ułożona zręcznie i zastrosowana do wymagań sceny. Jerzy de Laurent, młody człowiek, ubogi i zakochany (wielu młodych ludzi znajduje się w tych warunkach), ażeby posiadać rękę ukochanej przez siebie Leonji (p. Rakiewicz), odpycha do Ameryki szukać fortuny, któraby mu otworzyła samolubne serce ojca kochanki i wyjednała zezwolenie na związek z nią ślubny; — naturalnie, że kochankowie przy rozstaniu, poprzysięgli sobie wzajemną stałość do

Gdańska i t. d. z dniem 11 b. m. i r. przywróconą została.

Przegląd wojsk. Najjaśniejszy Pan, w dniu 23 sierpnia, raczył znajdować się przy strzelaniu do tarczy 1-go grenadjerskiego bataljonu strzelców księcia Meklemburg-Strelitz i 3-go bataljonu, kompanii strzeleckich 1-ej dywizji grenadjarów i 35-ej dywizji piechoty, tudzież 3-go narwskiego pułku piechoty i wezwanych do popisu w strzelaniu kompanij z każdego bataljonu tychże pułków. Następnie, w obec Jego Cesarskiej Mości odbytem zostało praktyczne ćwiczenie artylerji 1 ej dywizji grenadjarów, 1-ej, 8-ej i 35-ej brygad artylerji, ulżonych baterji 18 ej brygady pieszej i 1-ej brygady konnej artylerji; poczem Najjaśniejszy Pan znajdować się raczył na gimnastycznych ćwiczeniach oddziałów wojsk obozujących pod Moskwą. — Jego Cesarska Mość, uznawszy strzelanie oddziałów strzeleckich wzorowem, kompanij liniowych 1 ej dywizji grenadjarów miernem, pozostałych oddziałów niedostatecznem, a strzelanie artylerji dostatecznem, i będąc zupełnie zadowolony z ćwiczeń gimnastycznych, oświadczył monarsze zadowolenie naczelnikom oddziałów strzeleckich i artylerji, a żołnierzom tych oddziałów, oraz tym, którzy mieli udział w ćwiczeniach gimnastycznych, udzielił gratyfikację po kop. 50, żołnierzom zaś kompanij liniowych 1-ej dywizji grenadjarskiej po kop. 25 na każdego. (Rus. Inw.)

Manewra wojskowe. Najjaśniejszy Pan, w dniu 24 sierpnia, będąc obecny na dwustronnych manewrach wykonanych przez zgromadzone pod Moskwą wojska, i zostawszy zupełnie zadowolony z dokładności rozporządzeń głównych naczelników oddziałów, szybkości poruszeń, wykonanych ze znajomością rzeczy, oświadczył najwyższe podziękowanie dowódcemu wojskami okręgu wojennego moskiewskiego, generał-adjutantowi Gildensztubbe, monarsze zadowolenie dowódcem oddziałów, generał-lejtnantom Mollerowi i Prezen-cowowi i wszystkim naczelnikom, a żołnierzom, znajdującym się w szeregach, udzielił gratyfikację po kop. 50 na każdego. (Rus. Inw.)

Monarsze zadowolenie. Najjaśniejszy Pan oświadczył monarsze zadowolenie generał-adjutantowi, generałowi jazdy Łanskiemu 2, i dowódcy 2-go rostowskiego pułku grenadjarów księcia Fryderyka Niderlandzkiego, fligel-adjutantowi, pułkownikowi Kaznakowowi — za skuteczne wykonanie powierzonych im poleceń. (Rus. Inw.)

grobowej deski i wieczną miłość — dwa kłamstwa popełniane zwykle przez zakochanych, dwie obietnice, które na szczęście, nie dotrzymują się nigdy! Jakoż, czuła Leonia, po upływie kilku miesięcy zapomniała nie tylko o wykonanej przysiędze, lecz i o samym Jerzym tak radykalnie, iż na uczynioną jej przez ojca propozycję zaślubienia p. Vériers adwokata (p. Sawicki), przystała od razu i poszła zań niebawem. Jednakże marzyciel Jerzy, wbrew wszelkim rozsądnym przypuszczeniom a k'woli efektowi komedji, wzbogaca się istotnie na drugiej sferze półkuli i po dwóch latach powraca milionerem do Europy — gdzie spotkawszy na samym wstępie pokusę w osobie panny Bertrand, mającej ojca niedołęgę (p. Ostrowski) i nosek pięknie zadarty, gotów jest wyrzec się dawnej kochanki dla nowej. Wszelako honor i wspomnienie a mianowicie nagłe i niespodziane, jak śmierć litanjowa, spotkanie w teatrze z Leonją, o której zameściu nie wie, skłaniają Jerzego do naznaczenia jej schadzki u pani de Sirvennes przyjaciółki Leonji (p. Figarska) gdzie też oboje przybywają, każde jednak z myślą uwolnienia się od dawnych przysięg. Rzecz prosta, że Jerzy dowiedziawszy się wreszcie o zameściu dawnej kochanki, poznaawszy w jej mężu przyjaciela swego, pomimo obrażonej miłości własnej uniewinnia ją chętnie — i zaślubia pannę Bertrand z zadartym nosem; nakłoniwszy poprzednio zazdrosnego męża Leonji do postrzelenia go nabojem z soli kuchennej!

Jak widzicie, osnowa sztuki nie zbyt wzniosła, lecz tworząca wiele sytuacji istotnie komicznych. Z tych

Ordery. Najjaśniejszy Pan, w dniu 26 sierpnia, udzielił raczył ordery: św. Anny I-ej klasy z koroną Cesarską — generał-majorowi orszaku Cesarzkiego *Slepcowowi*; św. Anny I ej klasy bez korony — generał-majorowi orszaku Cesarzkiego *Denowi*; św. Stanisława I-ej klasy z mieczami — generał-majorowi orszaku Cesarzkiego *Miezenkowowi*, szefowi sztabu korpusu żandarmerji, kierującemu 3-im wydziałem przyboocznej kancelarji Cesarzkiej. (Rus. Inw.)

Awans. Przez najwyższy rozkaz z d. 26 sierpnia, zostający przy ministerstwie spraw wewnętrznych generał-major *Ogarew 2*, awansowany został na generał-lejtnanta, z pozostawieniem w piechocie armji i przy temże ministerstwie. (Rus. Inw.)

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa.

dnia 2 (14) Września.

Układy pomiędzy Włochami a Austrją ciągle powoli postępują, co stwierdza dzisiejszy nasz telegram, chociaż z obu stron okazuje się bardzo pojednawcze usposobienie, jak można wnosić z półurzędowych dzienników. *Italie* surowo występuje nawet przeciwko agitacji w celu podburzenia opinii publicznej w przedmiocie sposobu ustąpienia Wenecji. Dziennik ten powiada, że liczba tych którzy w ustąpieniu obecnem Wenecji upatrują poniżenie dla Włoch, jest bardzo małą, a nie tylko całe Włochy, ale i wszystkie państwa europejskie podzielają zdanie, iż wypadki przechyliły się na korzyść Włoch. *Monitor* sądzi iż do korzyści jakie osiągną Włochy i Austrja z obecnie układanego traktatu pokoju, należy policzyć zamierzone przez te państwa rozszerzenie traktatu handlu i żeglugi z 1851 r. W memorjale doręczonym generałowi Menabrea, rząd austriacki uznaje ten traktat za punkt wyjścia do ściślejszego porozumienia się pod względem politycznym i handlowym.

Według wiedeńskiej *Debatte*, hrabia Belcredi zamierza wkrótce zwołać sejmy prowincyj

sytuacji umieli skorzystać artyści występujący w sztuce, albowiem role kobiece, jako bierne i działające bezwiednie, nie pozostawiają tam pola do rozwinięcia gry ani zasobów zdolności, chociaż p. Rakiewicz w głównej scenie, pomiędzy nią a Jerzym, potrafiła podnieść i uwydatnić drobne zdżbła soli kuchennej, które tam autor z pretensją do attyckiej rozrzucił. Już to najwyborniejszym w tej sztuce był p. Ostrowski, który niewielką i zanedbaną przez autora rolę Bertranda, odegrał z taką starannością i opracowaniem w szczegółach, że uczynił nie tylko samą postać papy Bertranda, arcy komiczną, lecz nawet uwidomił w niej szczęśliwie lekką a prawdziwy typ ojca mającego za główny cel życia wydać córkę za mąż. Pp. Swieszewski i Sawicki, pierwszy w najlepszej i najwdzięczniejszej roli, drugi w podrzędnej, złożyli wody uznanych już zresztą zdolności i przyczynili się nie mało do powodzenia komedji, która tylko przez dobrą grę artystów utrzymać się na scenie i zająć widzów może.

Najważniejszym, dla nas przynajmniej faktem, a raczej prawdziwą i nader przyjemną niespodzianką, było ostatnie przedstawienie *Ślubów Panieńskich* *Fredry* — gdzie p. Piasecki, nie pierwszy raz zresztą, wystąpił w roli Guca, Rychter odegrał stryjaska Radosta po Chomanowskim, a Tatarkiewicz Albina. Nawet i role żeńskie Cioci i Anieli po pp. Kurejuszowej i Ostrowskiej, zastąpione były przez pp. Borawską i Borkowską. Taka radykalna zmiana dawniejszego personelu w *Ślubach* wzbudziła powszechne zajęcie,

Telegramy.

Paryż, 14-go września. *Monitor* ogłasza konwencję, na mocy której Meksyk przekazuje Francji połowę dochodów z cła wywozowego.

Florencja, 14-go września. Układy pokojowe postępują pomyślnie. Kwestje finansowe nie przedstawiają wielkich trudności.

Wiadomości telegraficzne.

* **Monachjum, 12 września.** Dom bankowy Erlanger i Spółka zawarł dziś umowę w przedmiocie pożyczki premiowej w wysokości 28 milionów talarów. Emisja tej pożyczki nastąpi w obligach 100-talarowych, od których procent wynosić będzie 4 od sta. Premjum zaś wynosić ma 1 procent. (*Wolffs T. B.*)

* **Wiedeń, 11 września.** W Aussee (w Styrii) odbyło się zgromadzenie deputowanych z sejmów niemiecko-austriackich, którzy naradzali się nad środkami zdolnymi utrzymać stanowisko Niemców austriackich i zachować nadal styczność z Niemcami. Uchwalono, że utworzenie ścisłego stronnictwa niemieckiego jest niezbędne. Zgromadzenie uznało, że dualizm, ograniczony za pomocą uznania i wspólnego traktowania parlamentarnego spraw rzeczywiście wspólnych, jest jedyną formą dającą rękojmię osiągnięcia wolnego życia, przyczem niezbędną jest legalna reprezentacja krajów położonych z tej strony Litawy. (*Tamże.*)

* **Lowestoft (w hrabstwie Suffolk), 10 września.** Druk telegrafu elektrycznego, przysposobiony przez kompanię telegraficzną Reutera dla przywrócenia komunikacji z Hanowerem, został tu wczoraj przywieziony. Przystąpiono natychmiast do założenia tego drutu i roboty idą pomyślnie. Sygnały są wyraźne. (*Tamże.*)

* **Frankfurt n. M., 12 września.** Na skutek zadowalniających objaśnień i przełożenia tutejszego ciała prawodawczego i kolegium pięćdziesięciu jednego, komisarz cywilny Madai zaniechał zamiaru żądania zobowiązań od pomienionych korporacji. — Spodziewany jest tu w tych dniach patent dotyczący objęcia Frankfurtu w posiadanie. (*Tamże.*)

* **Karlsruhe, 12 września.** *Karlsruher Z.* podaje z Wiednia, pod datą 10-go b. m., wiadomość, że hr. Trautmannsdorf, który był poprzednio posłem nadzwyczajnym austriackim w Karlsruhe, mianowany został ministrem pełnomocnym w Berlinie. (*Tamże.*)

* **Paryż, 12 września.** *Monitor* stwierdza, że z początkiem lipca cholera ukazała się znowu w Paryżu. Najwyższa liczba wypadków śmierci, nie przewyższyła 150-u dziennie, lecz od końca lipca zaczęła się znacznie zmniejszać. Od 1-go września, liczba przeciętna wypadków śmierci wynosiła dziennie 15 w szpitalach i 22 w mieście. (*Tamże.*)

* **Nowy Jork, 1 września.** Stronnictwo radykalne nie przestaje powstawać gwałtownie na prezydenta Johnsona. Delegowani konwentu radykalnego filadelfijskiego przybyli tu i odbili wczoraj wieczorem me-

ting, na którym przyjęli rezolucję wymierzone przeciw p. Johnsonowi. (*Cor. Hav. Bul.*)

* **Berlin, 12 września.** *Prov. Corr.* zwracając uwagę na to, że wnioski komisji finansowej izby deputowanych nie mogą być przyjęte, powiada: Posiadanie pełnego skarbu jest kwestją żywotną dla Prus. W zapewnionej tylko ze wszech stron gotowości do wojny mogą Prusy utrzymać obecne swoje stanowisko i spełnić z zaufaniem zadania przyszłości. (*Wolffs T. B.*)

* **Berlin, 12 września.** Korespondencja Zeidlera rozwodzi się nad powodami, dla których spodziewane jest podjęcie na nowo kwestji wschodniej. (*Schl. Z.*)

* **Wiedeń, 12 września.** Według doniesienia dziennika urzędowego, baron Gablenz postawiony został do dyspozycji. — Obiega pogłoska, że wojenne statki austriackie wysłane zostały do Kandji dla obrony poddanych austriackich. — Zarządzono postawienie korpusu obserwacyjnego na granicy wschodniej. — Internuncjusz cesarski powołany został do Wiednia. (*Tamże.*)

* Od dawnego czasu władze rządowe w królestwie zwracały szczególną uwagę na niedogodności dotychczasowego podziału m. Warszawy i przedmieścia Pragi, na sześć tylko parafij. Podział ten, przy ciągle wzrastającej ludności miasta, a w szczególności niektórych cyrkulów, okazywał się z upływem czasu coraz bardziej niedostatecznym. W skutek takiej nieproporcjonalności ludności rzymsko-katolickiej w parafjach, samo duchowieństwo napotykało częstokroć trudności w należytem zadosyć uczynieniu religijnym obrzędów i obowiązkom swoim.

Jak znaczne mogły być te trudności, łatwo pojąć już z tego, że na przykład parafia Ś. Krzyża obejmowała całe dwa najznacznější cyrkule, i że zaliczona do niej ludność rzymsko-katolicka stała, wynosiła 34,000 dusz, a z ludnością niestałą do 50,000.

Okoliczności te nie mogły nie wywołać czynnej troskliwości obecnego zarządu sprawami duchownymi. Z wprowadzeniem w wykonanie reformy klasztornej w 1864 r., dyrektor główny spraw wewnętrznych i duchownych przyjąwszy na siebie, z upoważnienia J.W. Namiestnika, inicjatywę w tym przedmiocie, bezwzględnie, odeszła z dnia 20 listopada (2 października) 1864 r., N-ro 8,052/31,742, odniósł się do ówczesnego administratora archidiecezji warszawskiej ks. Rzewuskiego, żądając współdziału jego, w spiesznem uchyleniu wyżej przytoczonych widocznych niedogodności dla ludności rzymsko-katolickiej.

W skutek następnych korespondencji Komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych z b. administratorem archidiecezji ks. Rzewuskim, ułożony został, w początku roku 1865, projekt nowego podziału m. Warszawy i przedmieścia Pragi na dwanaście parafij; projekt ten zaakceptowany był przez tegoż ks. Rzewuskiego, i zakomunikowany przezeń przy odezwie z dnia 19 kwietnia (1 maja) 1865 r. N-ro 1,576, Dyrektorowi Głównemu Prezydującemu w Komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych.

Zgodnie z takowym projektem. Art. 10-em Ukazu Najwyższego z dnia 14 (26) grudnia 1865 roku o urządzeniu duchowieństwa świeckiego rzymsko-katolickiego w królestwie polskim, w miejsce istnie-

szej przedstawicielki. Oklaskami i przywołaniem publiczność okazała swoje zadowolenie p. Borkowskiej, przy której rola Anieli pozostałaby trwale powinna.

Wkrótce, bo w przyszły poniedziałek, będziemy znowu patrzeć na wystąpienie nowego debiutanta w roli Oskara, w dramie „Życie Szulera”. Jest nim p. Leszczyński, artysta sceny wileńskiej, o którego zdolnościach słyszeliśmy pochlebne zdanie od tych, którzy go na próbie widzieli; przedstawienie to Szulera, da również sposobność p. Nowińskiemu doświadczyć sił w nowym rodzaju, albowiem powierzono mu rolę Warnera, grywaną dotąd przez Trapszę, w której odznaczyć się może.

Ze sceny wielkiego teatru, nie przybyło nam żadnego do kroniki materiału. Wprawdzie, podczas ostatniego przedstawienia „Violetty”, Filleborn i Kwiecińska okrywani byli pełnemi zapału oklaskami — lecz zaszczyt ten spotyka zawsze tych dwoje utalentowanych artystów i słusznie im należy — za to doniesiem czytelnikom o wkrótce już, bo w przyszłym tygodniu mającej się ukazać „Lucji z Lamermoor” na scenie wielkiej. Rola Edgara wykona Filleborn, partję Lucji śpiewać będzie p. Dowiakowska, Astona zaś i to wybornie niewątpliwie, przedstawi nam p. Köhler. Z prawdziwą niecierpliwością oczekujemy na to wznowienie ulubionej opery.

cjonalne niewęgierskie do załatwienia czynności bieżących, a w końcu roku je rozwiązać, gdyż mandat ich upływa w kwietniu roku przyszłego, i następnie rozpisać wybory podług nowego systemu, tak ażeby w styczniu 1867 r. na nowo mogły być zwołane. Przez ten czas sejm węgierski miałby wypracować uchwałę o traktowaniu spraw wspólnych, a takowa zakomunikowana by była sejmowi prowincjonalnym, z poleceniem wybrania delegacji do ścięsnionej rady państwa *ad hoc*. Poprzednio, zaraz po powrocie cesarza z Ischl, rada gabinetowa rozstrzygnie kwestję odrębnego ministerstwa węgierskiego. Z tego się okazuje, że mylnie były pogłoski, jakoby układy w sprawie utworzenia tego gabinetu zupełnie rozchwiały się. Jednocześnie z redukcją i organizacją armji, wszystkie procentowe długi Austrii, mają być zamienione na jeden ogólny 5%, co jeżeli nie zmniejszy, przynajmniej uprości ciężar państwa.

Z powodu obaw o wywołanie kwestji wschodniej, *Patrie* wystąpiła z artykułem, w którym dowodzi konieczności jak najspieszniejszego uznania przez Portę księcia Karola hohenzolernskiego, za hospodara Rumunii, dodając, że uznanie innych mocarstw europejskich może nastąpić bez zezwolenia Porty, ponieważ stawiane przez nią warunki nie mogą być przyjęte. Zdaje się, iż *Patrie* przesadza położenie rzeczy. Cofnięcie wojsk tureckich z nad granic Rumunii, również jak i znaczne zmniejszenie armji w księstwach naddunajskich, zdają się dostatecznie wskazywać, iż nie musi zachodzić zbyt ważny spór pomiędzy Konstantynopolem a Bukaresztem. Że układy w przedmiocie uznania toczą się, wskazuje to niedawno podany przez nas telegram, donoszący o wyjeździe ministrów Sturdzy i Stirbeja do Konstantynopola.

Jak czynną jest w Anglii liga reformy wyborczej, okazuje się z tego, że w ciągu roku urządziła 600 meetingów w 10-u stołecznych i 20-u prowincjonalnych miastach i rozdała 100,000 egzemplarzy adresów, okólników i t. d.

Według ostatnich wiadomości z Ameryki, stronnictwo radykalne nie przestaje gwałtownie agitować przeciwko prezydentowi Johnsonowi. — Południowe rzecznospolite amerykańskie postanowiły nadal używać praw odwetu względem handlu hiszpańskiego.

Zwracamy uwagę czytelników naszych na zamieszczone poniżej korespondencje z nad Buga, Zurichu i Paryża.

tem bardziej, że komedia ta jako arcydzieło literatury dramatycznej, zawsze z jednakiem witaną jest zachwytem. Otoż p. Rychter, artysta znakomitego talentu, potrafił wprawdzie w wybornej i wystudowanej grze i dykcji, podnieść bardziej niż jego poprzednik, niektóre pojedyncze sceny lub sytuacje, lecz w odtworzeniu całości roli nie przewyższył go wcale. Stryjaszek Radost jest to obywatel bogaty a niegdyś człowiek światowy — jego poruszenia i akcja powinny być przyzwyczajone, naturalne i dystygowane nawet. Rychter, może chcąc inaczej wzięść tę rolę, ażeby nie naśladować niższego talentem poprzednika, dał ruchom stryjaszka za wiele rubasznosci zaściankowej raczej, która właściwa takiemu np. Staroświeckiemu w „Żydach,” tutaj odbiera postaci Radosta pewien odcień towarzyskiego respektu, który go otaczać powinien. — Tatarkiewicz w roli Albina był przewybornym — szczególnie zaś scenę przy oknie w czwartym akcie, odtworzył z taką poważną komiznością, że sala teatru zawrzała serdecznym śmiechem słuchaczy. Ale najświetniej i najszcześliwiej wystąpił tym razem p. Piasecki, który zazwyczaj staranny i gorliwy w opracowaniu ról mu powierzanych — podczas tego wieczoru przewyższył wszelkie oczekiwania. Od czasu Komorowskiego, nigdy jeszcze nie widzieliśmy roli Gucia odegranej tak dobrze; obok życia i swobody akcji, serdeczne, pełne prawdy uczucie towarzyszyło każdej scenie, każdej sytuacji, gdzie dwa te przymioty połączyć było potrzeba. Od pierwszej do ostatniej sceny, Piasecki zdołał utrzymać się na jednostajnej

skali — sceny uczuciowe z Anielą, odegrał z zapałem prawdziwego kochanka, cudne fragmenty fredrowskie, jakimi przystrojona ta rola, wymówił czysto, dźwięcznie i z zapałem nawet, lecz nie nastrożył ich pretensjonalną deklamacją — słowem, odegrał swą rolę jak artysta skończony, rozumiejący najłepsze odcienia myśli autora. — Szczerze, serdecznie winszujemy młodemu artyście tryumfu tego wieczoru — jednomyślnie oklaski publiczności i kilkakrotne ze sceny wywołania po silniejszych roli ustępach — zaświadczyły, że cały ogół słuchaczy podzielił nasze o grze Piaseckiego zdanie.

P. Borawska, której zdolnościom dramatycznym nie raz już oddawaliśmy zasłużone pochwały — nie dorównała wprawdzie p. Kurcuszowej w roli cioci; brakowało jej może tej swobodnej, naturalnej dystynkcji jaka odznacza grę p. Kurcuszowej w rolach podobnego rodzaju tak dalece, że widz patrzy na nią zawsze jak na rzeczywistą postać z życia, zapominając o aktorce która ją przedstawia; — powiemy wszelako na pociechę p. Borawskiej, że gra jej ustępując pod tym względem grze poprzedniczki, posiada jednak nie mało wartości i korzystnie ocenioną została.

Nie mówiąc tu o p. Bakałowicz, która jest zawsze nieporównaną Klarą — musimy oddać słuszne i serdeczne pochwały p. Borkowskiej, występującej w roli Anieli. Rola ta przypada wybornie do uosobienia młodej i powabnej artystki: łagodność pełna uroku, uczucie głębsze i rzewne, nie mogły znaleźć szczęśliw-

jących poprzednio w m. Warszawie i przedmieściu Pradze sześciu parafij. Najwyższy postanowieniem zostało urządzenie dwunastu parafij.

W wykonaniu powołanego artykułu Ukazu, wyjednana została decyzja JW. Hr. Namiestnika w królestwie, zatwierdzająca skład i granice każdej z nowo utworzonych parafij, a w następstwie tego, na stosowne przedstawienie miejscowej władzy diecezjalnej i na zasadzie przepisów zawartych w pomienionym Ukazie, komisja rządowa spraw wewnętrznych i duchownych zatwierdziła wybranych przez władzę diecezjalną kandydatów na proboszczów i administratorów rzeczonych parafij, i zarządziła wypłatę należnych im według etatu nowych plac.

Tym sposobem wprowadzone zostały w wykonanie następujące rozporządzenia:

1) Ponieważ parafję przy katedralnym i zarazem parafialnym kościele Ś. Jana (16,887 parafian) zarządza gremialnie kapituła metropolitalna warszawska, przeto należąca według etatu dla proboszcza tej parafji płaca, przekazana została do rozporządzenia wzmiankowanej kapituły, na ręce jednego z prałatów.

2) Do parafji przy kościele Najświętszej Panny Marii (12,130 parafian) przeznaczonym został, z tytułem administratora, dotychczasowy wikariusz w tejże parafji ks. Maciej Roguski.

3) Do parafji Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej (8,404 parafian) z tytułem proboszcza, ks. Antoni Więckowski, były proboszcz w Tarcynie.

4) Do parafji Narodzenia Najświętszej Marii Panny przy ulicy Leszno, (16,500 parafian), z tytułem administratora, ks. Onufry Osiński, przełożony nieetatowego klasztoru kks. karmelitów w Warszawie.

5) Do parafji Ś. Andrzeja przy kościele Ś. Karola Boromeusza (11,964 parafian), z tytułem administratora, były proboszcz kościoła w Mińsku, ks. Piotr Metecki.

6) Do parafji Ś. Antoniego przy ulicy Senatorskiej (10,842 parafian), z tytułem administratora, ks. Tomasz Mościcki, były proboszcz kościoła w Okuniewie.

7) Do parafji przy kościele Ś. Aleksandra (11,830 parafian), z tytułem proboszcza, ks. Jan Leski, były proboszcz kościoła w Łomnie.

8) Do parafji Ś. Trójcy na Solcu (8,257 parafian), z tytułem administratora, ks. Józef Hollak, były proboszcz kościoła w Radzyminie.

9) Do parafji Ś. Krzyża (18,500 parafian), z tytułem administratora, ks. Adam Jakubowski, członek rady wychowania publicznego.

10) Do parafji przy budującym się obecnie kościele Wszystkich Świętych na placu Grzybowskim (16,152 parafian), z tytułem administratora, ks. Michał Midwoch, były komendarz kościoła w Rembertowie.

11) Do parafji Ś. Barbary na cmentarzu Ś-to-Krzyżkim (2,440 parafian), z tytułem administratora, ks. Adam Wyrzykowski, były proboszcz kościoła w Pleckiej Dąbrowie.

12) W parafji Matki Boskiej Loretańskiej na Pradze (4170 parafian), pozostaje proboszczem, zajmujący dotąd toż stanowisko, administrator archidiecezji warszawskiej, szanowny prałat ks. Stanisław Zwoliński.

Wszyscy wyżej wymienieni proboszczowie i administratorowie parafij w Warszawie, ostatecznie już wprowadzeni zostali przez władzę duchowną w wykonanie poruczonych im obowiązków, a ponieważ budowa kościoła Wszystkich Świętych na Grzybowie, nie jest jeszcze ostatecznie ukończoną, przeto obrzędy religijne dla tej nowej parafji spełniane są przez administratora onej czasowo w kościele Ś. Krzyża.

Jednocześnie, w każdej z nowych parafij zaistalowane zostały przez Magistrat, w d. 18 (30) sierpnia r. b., na zasadzie prawa, dozory kościelne, z przeznaczeniem do składu takowych kandydatów, wybranych przez parafjan z grona właścicieli nieruchomości miejskich, a mianowicie niżej wyszczególnionych osób:

1) W parafji Przemienienia Pańskiego, w granicach III policyjnego cyrkułu;

Aleksander Prażmowski, właściciel nieruchomości Nr 546;

Hr. Aleksander Przedziecki, właściciel nieruchomości Nr 471;

Leon Skiński, właściciel nieruchomości Nr 484a.

2) W parafji Ś. Antoniego, w granicach XI policyjnego cyrkułu;

Karol Kozuchowski, właściciel nieruchomości Nr 640;

Aleksander Wambach, właściciel nieruchomości Nr 414;

Franciszek Radziszewski, właściciel nieruchomości Nr 2,637.

3) W parafji Ś. Barbary, dla niektórych rewirów policyjnych cyrkułu VIII;

Adam Trzeciński, właściciel nieruchomości Nr 1582;

Józef Lisowski, właściciel nieruchomości Nr 1414;

Józef Boczkowski, właściciel nieruchomości Nr 1,643.

4) W parafji Ś. Trójcy: dla niektórych rewirów cyrkułów IX i X;

Wincenty Tworkowski, właściciel nieruchomości Nr 2,994;

Antoni Stalewski, właściciel nieruchomości Nr 286^{2/3};

Marceli Chibczyński, właściciel nieruchomości Nr 2823;

5) W parafji Wszystkich Świętych, dla niektórych rewirów cyrkułu policyjnego VIII;

Ignacy Paszkiewicz, właściciel nieruchomości Nr 1143;

Jan Papi, właściciel nieruchomości Nr. 1087 g;

Andrzej Łukański, właściciel nieruchomości Nr. 1054a.

6) W parafji Narodzenia Matki Boskiej, w granicach cyrkułów V i VI;

Leopold Moraczewski, właściciel nieruchomości Nr. 84^{1/2};

Aleksander Prejss, właściciel nieruchomości Nr. 705;

Piotr Wnorowski, właściciel nieruchomości Nr. 2503.

Nakoniec wspólnymi rozporządzeniami komisji rządowych sprawiedliwości i spraw wewnętrznych i duchownych, zaprowadzone zostały jednocześnie we wszystkich parafjach warszawskich nowe księgi metryczne dla aktów stanu cywilnego. Stare księgi we wszystkich parafjach zostały zamknięte od d. 15-go (27) sierpnia r. b., a nowe, w należytych porządku zalegalizowane przez dziekana kościołów warszawskich ks. Witmana, oddane zostały do kancelarii parafialnych dla stosownego użytku.

W wykonaniu artykułu 21-go Najwyższego Ukazu, wzmiankowanym proboszczom i administratorom dwunastu parafij w Warszawie i na Pradze, wyznaczani zostali do pomocy 56-u wikariuszów, a następnie, na przedstawienie komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych, wyasygnowana została, z decyzji JW. Namiestnika w królestwie, odpowiednia suma na utrzymanie ich, przy powiększeniu płacy wikariuszów warszawskich o 50%, w porównaniu z płacą innych wikariuszów parafialnych. Na takowe urzędy zostali już wybrani, przedstawieni komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych i przez nią zatwierdzeni, 40 wikariuszów, tak z pomiędzy osób pozostających dotąd na tychże urządach, jakoteż z grona duchowieństwa zamiejskiego. Brakujący jeszcze 16 wikariuszów, będą w tych dniach zatwierdzeni.

Komisja rządowa spraw wewnętrznych i duchownych, ze szczególną troskliwością zajmuje się także obecnie urządzeniem w zupełności dostatecznych lokalów dla tych z pomiędzy proboszczów i wikariuszów przy każdym z dwunastu dawnych i nowych kościołów parafialnych, którzy jeszcze nie byli pod tym względem zupełnie dostatecznie zaopatrzeni; rzecz ta w krótkim czasie ukończoną będzie. — W tym celu, między innymi, obecnie wyasygnowane już zostały dwie sumy: 11,863 rs. 93 kop. i 7,806 rs. 13 kop. na wystawienie nowych zabudowań plebańskich, w parafjach: Matki Boskiej Loretańskiej na Pradze i Ś. Barbary, i utworzono już komitety złożone z osób duchownych i cywilnych dla spiesniejszego i dokładniejszego wykonania tych budowli.

Oprócz tego, wstrzymana podczas ostatnich w kraju nieporządków, budowa kościoła na placu Grzybowskim, prowadzi się obecnie z czynną usilnością, ku czemu zatwierdzony został oddzielny anszlag na sumę 28,288 rs. 2^{1/2} kop. na te roboty, które mają być dokonane koniecznie w r. b., a przytem głównie na zupełne ukończenie dolnego kościoła, izby nabożeństwa w nim było wprowadzonym nie dalej jak w nadchodzącej jesieni; dla skutecznego zaś nad tem nadzoru, ustanowiony został osobny komitet.

Jednocześnie ze środkami przedsięwziętymi względem wzmiankowanego urządzenia parafij warszawskich, wprowadzone zostały także w wykonanie postanowienia Ukazu z d. 14-go (26) grudnia 1865 r. dotyczące tak nowego podziału na klasy wszystkich w ogóle parafij w królestwie polskim, jak i w ogóle zapewnienia duchowieństwu parafialnemu utrzymania Najmniejszej etatem oznaczonego.

W tym celu komisja rządowa spraw wewnętrznych i duchownych, za porozumieniem się z właściwymi władzami diecezjalnymi, oznaczyła, które mianowicie z parafij znajdujących się za obrębem m. Warszawy, zaliczone być winny do klasy 1-ej a które do 2-ej, i które mają być na przyszłość zarządzane przez administratorów, tudzież zarządziła pierwsiastkowy rozdział po parafjach etatów dla wikariuszów oznaczonych.

Tym sposobem wyasygnowanie całemu duchowieństwu w królestwie utrzymaniu za pierwszy tercjał r. b. nie doznało żadnej w czasie właściwym zwłoki, i również w swoim czasie wydano rozporządzenia względem niszczenia plac takowych za ubiegły z końcem sierpnia r. b. drugi tercjał.

W ogóle wszystkie rozporządzenia Ukazu Najwyższego z d. 14 (26) grudnia 1865 r. dotyczące, zabezpieczenia duchowieństwa rzymsko-katolickiego w królestwie polskim, tak katedralnego jakoteż parafialnego, stopniowo i dokładnie wprowadzane są w wykonanie.

W celu należytego ułożenia, według art. 30 i 31 Ukazu z d. 14 (26) grudnia 1865 r., przepisów o obrocie na potrzeby kościelne dochodu od opłaty pobieranej przez duchowieństwo za spełnianie posług religijnych (jura stolae), komisja rządowa spraw wewnętrznych i duchownych odniosła się pod d. 19 (31) sierpnia r. b. Nro 3568 do wszystkich władz diecezjalnych z prośbą o zakomunikowanie swoich w tym przedmiocie uwag i wniosków.

Nakoniec, w wykonaniu art. 34 wzmiankowanego Ukazu, którym włożony został na komisję rządową obowiązek ułożenia i przedstawienia do komitetu urządzającego, projektu przepisów co do zabezpieczenia emerytury, przy ile być może mniejszych potrąceniach, proboszczom, administratorom i wikariuszom, z powodu podeszłego wieku lub choroby zmuszonym opuścić obowiązki swoje, — komisja rządowa zajęwszy się zebraniem potrzebnych dla takowego projektu materiałów, zażądała od władz diecezjalnych odpowiednich z ich strony w tym przedmiocie uwag, oraz weszła w należyte porozumienie z komisją emerytalną. Po skompletowaniu wszystkich materiałów, przystąpionem będzie bezzwłocznie do ułożenia rzeczonych projektu dla przedstawienia takowego do rozpoznania komitetowi urządzającemu.

Pozostaje przeto głównie tylko ułożenie nowych etatów dla konsystorzów i seminarjów diecezjalnych; lecz i tym przedmiotem komisja rządowa spraw wewnętrznych i duchownych obecnie czynnie zajmuje się, a tymczasem instytucje te zapewnione mają utrzymanie z funduszów, jakie na ten cel w budżecie są oznaczone.

Takim sposobem, dobroczynna dla kraju reorganizacja duchowieństwa, obecnie, rzecz można, we wszystkich głównych zarysach swoich albo wprowadzoną jest, lub ściśle wprowadza się w ostateczne wykonanie, w dokładnem spełnieniu Woli Najwyższej.

(Rozpoczęcie czynności sądowych). Wczoraj, jak donosiliśmy, jako w zwykłym terminie rozpoczęcia prac sądowych po upłynionych ferjach, za poprzedniem wysłuchaniem stosownego nabożeństwa w kościele farnym św. Jana, zagajonem została, pod nieobecność w Warszawie dotkniętego niespodziewaną słabością naczelnego prokuratora IX departamentu rządowego senatu Chwaliboga, krótkim przemówieniem pomocnika tegoż prokuratora Prokopowicza, pierwsze publiczne po ferjach posiedzenie warszawskich departamentów senatu.

(Lekarze rewirów). W rozkazie do Warszawskiej policji wykonawczej z 22 sierpnia 3 września) zamieszczona została następująca lista lekarzy, przeznaczonych do administracyjnych rewirów miasta dla udzielania pomocy tym co dostają cholery, z wskazaniem mieszkania każdego, a mianowicie lekarze: w I-ym i II-im cyrkule: Dorantowicz w domu pod N. 23 przy ulicy Śto-Jańskiej, Kosztulski pod N. 275 przy ulicy Freta, Karwowski pod N. 442 na Krakowskim-Przedmieściu, Lubelski pod N. 453 na Krakowskim-Przedmieściu, Gregorowicz pod N. 617a przy ulicy Daniłowiczowskiej, Janikowski pod N. 497a przy ulicy Miodowej, Kadler pod N. 1,078a przy ulicy Granicznej, Karwacki pod N. 161 przy ulicy Nowomiejskiej, Ba-gajski pod N. 444 na Krakowskim-Przedmieściu, Anteckci pod N. 477b przy ulicy Senatorskiej, Witkowski pod N. 600a przy ulicy Bielańskiej, Braun pod N. 166 przy ulicy Nowomiejskiej, Grossheit pod N. 2,254 na Nalewkach, Chometowski pod N. 1,241 przy ulicy Pańskiej, Szancer Władysław pod N. 1,781 przy ulicy Śto-Jerskiej i Chmieliński Adolf pod N. 277 przy ulicy Freta; — w III-im, IV-ym, V-ym i VI-ym: Kulesza pod N. 460 przy ulicy Senatorskiej, Hirschfeld pod N. 471 przy ulicy Senatorskiej, Piotrowski pod N. 552/3 przy ulicy Długiej, Eborowicz pod N. 501 przy ulicy Podwał, Krasowski pod N. 492 przy ulicy Miodowej, Grün pod N. 2,251 na Nalewkach, Rapaport pod N. 2,255 na Nalewkach, Tugenhold pod N. 2,245 na Nalewkach, Wolpert pod N. 2,241 na Nalewkach, Rothwandt pod N. 2,247a na Nalewkach, Winikowski pod N. 2,428 na Nowolipiu, Goldsobel pod N. 1,813 przy ulicy Franciszkańskiej, Miller Konstanty pod N. 440 na Krakowskim-Przedmieściu, Żlobakowski pod N. 1,574g przy

ulicy Widok, Pawluć pod N. 1,098a przy ulicy Twardej, Rybicki pod N. 1,077e przy ulicy Granicznej, Waisensblutt pod N. 2,375a przy ulicy Dzielnej, Belke pod N. 1,251 na Nowym Świecie, Studencki pod N. 2,622 na Nalewkach, Broniewski pod N. 2,323 przy ulicy Dzikiej i Nowakowski pod N. 576 przy ulicy Długiej; — w VII-ym i VIII-ym cyrkule: Wolf pod N. 955 przy ulicy Żabiej, Weinberg pod N. 956a przy ulicy Żabiej, Brüner pod N. 797 przy ulicy Elektoalnej, Stanczykiewicz pod N. 2,264 na Nalewkach, Winnicki pod N. 892 przy ulicy Chłodnej, Kosiewicz pod N. 783 przy ulicy Elektoalnej, Śliwki pod N. 809 przy ulicy Solnej, Kuszowski pod N. 750/1 przy ulicy Elektoalnej, Grabowski pod N. 732 na Lesznie, Nawrocki pod N. 3,100 przy ulicy Wolskiej, Schör pod N. 1,080 przy ulicy Twardej, Oczapowski pod N. 1,310 na Nowym Świecie, Markusfeld pod N. 1,400 przy ulicy Marszałkowskiej, Schwebel pod N. 1,436 przy ulicy Wielkiej, Sikorski pod N. 1,394 przy ulicy Marszałkowskiej, Sakse pod N. 1,574 przy ulicy Widok, Hersz pod N. 1,443 przy ulicy Wielkiej, Obrębski pod N. 1,331 przy ulicy Śto-Krzyckiej, Dobieszewski pod N. 1,352b przy ulicy Mazowieckiej, Stankiewicz pod N. 1,318 na Nowym Świecie, Kwaśnicki pod N. 366 na Krakowskim-Przedmieściu, Hertz pod N. 969 przy ulicy Granicznej, Simon pod N. 1,083 przy ulicy Twardej i Seemann pod N. 1,087 przy ulicy Twardej; — w IX-ym i X-ym cyrkule: Ignatius w koszarach ułańskich, Taczanowski pod N. 1,565 przy ulicy Chmielnej, Wojcikiewicz pod N. 1,334b przy ulicy Śto-Krzyckiej, Cbojnowski pod N. 412a na Krakowskim-Przedmieściu, Wszebor pod N. 1,526 przy ulicy Chmielnej, Fucker pod N. 1,618a przy ulicy Żurawiej, Roman w domu IX-go cyrkulu, Biberstein pod N. 2,916a na Solcu, Sawary pod N. 2,970/1 na Solcu, Neugebauer pod N. 1,258 na Nowym Świecie, Frydrych pod N. 1,577 przy ulicy Brackiej, Rogowicz pod N. 1,397 przy ulicy Marszałkowskiej, Rosenzweig pod N. 2,162 przy ulicy Bonifraterskiej, Czajewicz pod N. 1,323 przy ulicy Śto-Krzyckiej, Kraszewski pod N. 1,335 przy ulicy Śto-Krzyckiej, Estreicher pod N. 1,325 przy ulicy Śto-Krzyckiej, Lieben pod N. 1351 przy ulicy Mazowieckiej, Giersztowt pod N. 1,363a przy ulicy Jasnej i Katarzyński pod N. 1,535 przy ulicy Chmielnej; — w XI-ym i XII-ym cyrkule: Kryszka pod N. 395 na Krakowskim-Przedmieściu, Bernard pod N. 971 przy ulicy Granicznej, Portner pod N. 1,079 przy ulicy Twardej, Tyrehowski pod N. 393b na Krakowskim-Przedmieściu, Swietlicki pod N. 1,618c przy ulicy Żurawiej, Jasiński pod N. 390/1 na Krakowskim-Przedmieściu, Kryże pod N. 390 na Pradze, Wojciechowski pod N. 156 na Pradze i Blumengarten pod N. 176 na Pradze.

* (Szczepienie zapobiegające cholery). Otrzymał list od d-ra Józefa Piotrowskiego, który jako dotyczący zdrowia publicznego, chętnie zamieszczamy: „Kiedy w ostatnich czasach tak silna panowała w Szczecinie cholera, tamtejszy doktor Brandt zrobił doświadczenie, którego nadzwyczajne pomysły skutki, godne są publicznego ogłoszenia. Doktor Brandt na zasadzie doświadczeń lekarzy indyjskich i na nagłacie zachęcania d-ra Honigbergera, praktykującego w Kalkucie, szczepił skoncentrowaną tynkturę Quassji, jako środek od cholery zabezpieczający. Powiada tenże dr. Brandt, że nie przeszło 600 osób najbardziej eksponowanych z powołania swego, którym szczepienie uskutecznił, żadna cholera właściwej nie dostała, chociaż były niektóre później dotknięte djarją lub wymiotami; tym bardziej żadna nie umarła, co jest istotnie zastanawiające. Szczepienie samo odbywa się jak zwykle i kaźden z łatwością, raz widząc, będzie mógł sam sobie to uskutecznić, gdyż operacyjka ta musi być co tydzień powtarzana, przez cały czas silnego trwania epidemii. Lekkie te zadrażnienia, goją się prędko, czemu pomagają na trochę dodanego siarczanu żelaza. Formuła używana przez d-ra Brandta jest: na jedną uncję skoncentrowanej tynktury, 15 gr. siarc. żel. krystalizowanego i pół drachmytluczonych goździków korzennych. Ten ostatni dodatek zdaje mi się zbędnym. Sądzę właściwie w interesie ludzkości, właśnie w czasie zjawiającej się cholery, środek powyż cytowany podać do wiadomości publicznej; za pewnością nikt ręczyć nie może, spróbować jednak nie zawadzi, gdyż nie będąc szkodliwym, z pewnością umysł wielu trwożliwych moralnie podnieść może.”

* (Porównanie dochodu za miesiąc sierpień). A) Na drodze żelaznej warszawsko-wiedeńskiej: w r. 1865: z ruchu osób rs. 63,608 k. 85 1/2, z przewozu towarów rs. 97,626 k. 71, różne dochody rs. 8,946 k. 6 1/2, razem rs. 170,180 k. 63; — w r. 1866: z ruchu osób rs. 60,916 k. 49, z przewozu towarów rs. 113,165 k. 96, różne dochody rs. 7,950 k. 15, razem rs. 182,032 k. 60, w roku 1866 więcej o rs. 11,851 k. 97. Od początku stycznia do końca sierpnia r. 1866 dochód wynosi rs. 1,366,180 kop. 55 1/2; w tym samym czasie r. 1865 dochód wynosił rs. 1,291,637 k. 73, za-

tem w r. 1866 więcej o rs. 74,542 kop. 82 1/2. — B) na drodze żelaznej warszawsko-bydgoskiej: w r. 1865: z ruchu osób rs. 15,846 kop. 2, z przewozu towarów rs. 13,275 k. 26, różne dochody rs. 9,879 k. 73 1/2, razem rs. 39,001 k. 1 1/2; — w r. 1866: z ruchu osób rs. 16,086 k. 1, z przewozu towarów rs. 14,800 k. 33, różne dochody rs. 6,135 k. 41, razem rs. 37,021 k. 75, w roku 1866 mniej o rs. 1,979 k. 26 1/2. Od początku stycznia do końca sierpnia 1866 r. dochód wynosi rs. 295,913 k. 58; w tym samym czasie w r. 1865 dochód wynosił rs. 272,729 k. 24 1/2, zatem w r. 1866 więcej o rs. 23,184 k. 33 1/2.

* (Główne wygrane pożyczki premiowej 2-jej emisji). Dom handlowy bankiera Stanisława Lessera w Warszawie przy ulicy Miodowej odebrał z Petersburga wiadomość telegraficzną o głównych wygranych z wczorajszego pierwszego ciągnięcia premiowej pożyczki 2-jej emisji. — W ciągnięciu tem:

Rsr. 200,000	wygrał bilet serji	9,437 № 25
75,000	„ „ „	11,913 „ 25
40,000	„ „ „	16,688 „ 10
25,000	„ „ „	8,821 „ 8
10,000	„ „ „	5,652 „ 21
10,000	„ „ „	13,096 „ 25
10,000	„ „ „	5,401 „ 44
8,000	„ „ „	1,998 „ 30
8,000	„ „ „	15,104 „ 31
8,000	„ „ „	13,151 „ 18
8,000	„ „ „	8,904 „ 49
8,000	„ „ „	853 „ 44

Urzędowa lista wszystkich wygranych dopiero za dni kilka nadejdzie.

* (Spiewacy francuzcy) jak o tem już wspominalismy, zakończą dziś wieczorem swoje przedstawienia w Eldorado, a po jednodniowej pauzie wystąpią pojutrze, to jest w przyszłą niedzielę, w *Dolinie Szwajcarskiej*, w ogrodzie lub na sali, stosownie do pogody.

* (Wścigi konne), jak donosiliśmy, odbędą się jutro i pojutrze na polu mokotowskim.

* (Wypadki). W dniu wczorajszym z rana, w fabryce formierów p. Jolles et comp. przy ulicy Dzielnej, w skutek pęknięcia kotła parowego w maszynię o sile 26 koni, wynikła eksplozja i kocioł wysadziwszy w powietrze cały budynek, w którym się znajdował, przeleciał przez podwórze na przestrzeni 17 arszynów, przebił drewniany parkan ogrodu N. 2375a., połamał w tymże na przestrzeni 43 arszynów kilka drzew i wrywszy się w mury skład cukru Hermana Epsteina, w którym było 30 beczek cukru, rozbił sześć beczek około 45 pułków wagi, pokruszywszy takowy prawie na miazgę; straty z wypadku tego wynikłe w przybliżeniu obliczono w fabryce, zabudowaniach i utensyliach Jollesa na rs. 10,000, w składzie cukru Epsteina na rs. 1,000 i w domu pod N. 1375d. na rs. 300; z ludzi znajdujących się w fabryce nikt nie uległ żadnemu wypadkowi. — W tymże dniu wieczorem, w domu pod N. 1077, przy ulicy Granicznej, Dominik Szafnicki, uczeń aptekarski, przygotowywawszy masę składającą się z saletry, siarki i węgla, naładował takową w kawałek lufki długości około arszyna, a zatkaawszy z jednej strony korkiem i wyszedłszy na podwórze zapalił z jednej strony, z czego gdy się już wysypały iskry, Szafnicki sądząc, że w lufce nie już nie pozostało, wziął za jeden koniec lufki, a drugim uderzył o ziemię, w tej chwili lufka pękła i rozerwała mu dłoń prawej ręki. Przyzwani natychmiast doktorzy, zmuszeni byli amputować mu dłoń. — Również dnia wczorajszego, w domu pod N. 1587, przy ulicy Brackiej, Michał Świątkowski, uczeń kamieniarski, przy wciąganiu na pierwsze piętro kamienia ciosowego, przeznaczonego do układania schodów, przez własną nieostrożność tymże mocno przygnieciony został.

* († Murawiew). *J. de St. Pet.* pod 29 sierpnia v. s. pisze: „Donoszą nam o śmierci jenerała hrabiego Murawiewa, członka rady państwa, który w ostatnich czasach prezydował w komisji śledczej, ustanowionej w sprawie zamachu na życie Najjaśniejszego Pana. Zbyt późno otrzymujemy tę wiadomość, aby dołączyć do niej rys biograficzny zmarłego, jednego z ludzi, których stałość charakteru wzbudziła zarazem najwięcej rekrminacji i najwięcej sympatii, lecz niezawodnie jednego z tych, których przywiązanie do Monarchy i do kraju nie ulegało najmniejszej nawet wątpliwości. W kilku wierszach nie można ocenić długiego jego zawodu. Dziś ograniczamy na wzmiance o tej stracie; powiemy następnie jak należy, o człowieku i o jego dziele.”

* (Szkoła żydowska w Mińsku). 2-go sierpnia w Mińsku gmina żydowska założyła szkołę dla dzieci kupców i zamożniejszych mieszczan swego wyznania. Przy otwarciu tej szkoły stawiło się 79 uczni, z których zakwalifikowano do 1-jej klasy 50-ciu, do 2-jej—24, a

do 3-jej—5-ciu. Wykład nauk w tej szkole rozpoczął się 3-go sierpnia. (*Wil. Wiest.*)

* (Odnowienie pomnika pułkownika Diejewa). *Wil. Wiest* pisze: „W r. 1794, podczas rokoszu polskiego w Wilnie, dowódca pułku kazańskiego piechoty, pułkownik Diejew, został śmiertelnie ranny wystrzałem przez księdza karmelitę nazwiskiem Cielica, danym z kaplicy Ostrobramskiej. Zwłoki tego pułkownika pochowane zostały o 9 wiorst na trakcie Oszmiańskim, gdzie postawiony był mu pomnik, który w ostatnim czasie uległ zniszczeniu. Obecnie odnowiono ten pomnik, i w dniu 21 sierpnia uroczystie poświęcono w obecności głównego naczelnika kraju.

* (Telegraf amerykański). *Birz. Wied.* podają co następuje o urządzeniu telegrafu amerykańskiego w posiadłościach rosyjskich: „Wszelkie prawie badania i pomiary ciśnień Berynga już ukończono. W roku bieżącym dokonane będą następujące prace, rozłożone na kilka oddziałów: telegraf od Kenela przedłużony zostanie na 800 mil; urządzony będzie dystans od portu Granlej do Kwiczpaku i dalej na dolinie tej rzeki, od ujścia Anadyru do wyspy Anadyrskiej, od Ochocka do Giżyginska, a może aż do dystansu anadyrskiego; między odnogami Granleja i Sieniawina (184 m.) a przylądkami Sponberg i Tolstoj (na odnodze anadyrskiej, 210 m.) mają być założone liny we wrześniu. Wiadomości te nadesłał agent rządu naszego, znajdujący się przy kompanji, wraz z poświadczeniem uprzejmości, z jaką przyjmują amerykanie podróżnych rosjan, i szczerą sympatią dla Rosji.”

Rozjem i układy.

* (Układy dyplomatyczne), które prowadzone są jeszcze pomiędzy Prusami i innemi państwami niemieckimi, natrafiają na wielkie trudności. Z Saksonją nie osiągnięto jeszcze dotąd żadnego porozumienia. Układy z Meiningenem, które Prusy musiały zerwać z powodu oporu stawianego przez księcia, nie zostały na nowo wszczęte. Jedynie z księstwem Reuss starszej linii porozumienie jest blizkiem powodzenia. Księżna-regentka Karolina przysłała do Berlina pełnomocników, mających prowadzić układy w przedmiocie przystąpienia księstw Reuss-Greiz do składu związku północno-niemieckiego. (*Nordd. A. Z.*)

Anglja.

* (Lord Stanhope). Dzienniki londyńskie donoszą, że następcą po lordzie Cowley na posadzie posła w Paryżu, będzie według wszelkiego prawdopodobieństwa lord Stanhope, jeden z najznakomitszych dyplomatów angielskich. (*La Fr.*)

Austrja.

* (Kwestja węgierska; sejmy). *Wiedeń, 10-go września.* Układy z węgierskimi mężami stanu zostały ukończone, i wyniki z nich kombinacje roztrząsane będą wkrótce na radzie ministerjalnej. Lecz nim to nastąpi, upłynie z kilka dni, gdyż przedewszystkiem cesarz musi wrócić z Ischl, a obok tego ministrowie, którzy wyjechali za urlopami, powinni objąć napowrót swe obowiązki. Wówczas roztrąsaną będzie przedewszystkiem kwestja mianowania ministerstwa węgierskiego, jakkolwiek takowa może być już teraz uważana za rozstrzygniętą, zgodnie z życzeniami węgrov. Następnie układy z sejmem węgierskim powierzone zostaną wyłącznie ministerstwu węgierskiemu, a tymczasem hr. Belcredi zwoła wszystkie sejmy niewęgierskie, które mają załatwić ile możności jak najrychlej bieżące sprawy krajowe. Gdy się to stanie, co nastąpi około końca grudnia, wówczas wszystkie sejmy z tej strony Litawy zostaną rozwiązane, zwłaszcza, że termin ich mandatów upływa w kwietniu 1867; zarządzone przeto zostaną nowe wybory, podług nowego prawa wyborczego, które ma być dopiero uchwalone, nowe zaś sejmy zwołane zostaną w styczniu 1867. Przez ten czas sejm węgierski ukończy swe wypracowanie w przedmiocie spraw wspólnych i sposobu traktowania takowych; wypracowanie to zakomunikowane zostanie następnie sejmom krajów położonych z tej strony Litawy, które to sejmy wezwane zostaną do posłania swych reprezentantów do ścięsionej rady państwa, mającej rozstrząsnąć pomienione wypracowanie. Reszta załatwiona zostanie stosownie do okoliczności. (*Nordd. A. Z.*)

* (Reorganizacja armji). *Wiedeń, 10-go września.* Rozkazem cesarskim z daty wczorajszej, zarządzone został nowy podział pułków piechoty. Każdy z tych pułków składał się podczas ostatniej wojny z 4 bataljonów, czyli 24 kompanij, oraz z 2-ch kompanij zapasowych. Przeto 80 pułków piechoty liczyło ogółem 2,080 kompanij. Podług nowej organizacji, każdy pułk piechoty składać się będzie z 4 bataljonów, mających po 4 kompanje każdy, oraz

z oddziału zapasowego, na początek zaś będzie wszystkiego tylko 1,240 kompanij. W miejsce 7-u pułków wenecjańskich, ubywających z armji austriackiej, utworzone zostaną nowe pułki z kontyngensów innych prowincji. Projektowane jest zwiększenie liczby pułków piechoty z 80 na 100, tak iżby piechota linjowa liczyła, po zupełnem przeprowadzeniu tej organizacji, 1,800 kompanij, a zatem około 360,000 ludzi na stopie wojennej. Zredukowanie bataljonów do 4-ch kompanij, uskuteczniłoby także zostanie w bataljonach strzelców, lecz liczba tych bataljonów zwiększona zostanie za pomocą wcielenia do nich niektórych oddziałów ochotników, uorganizowanych podczas wojny. (Tamże.)

* (Namiestnictwo galicyjskie.) *Krak.* Z. pisze: W tych czasach, pełnych przypuszczeń i pogłosek, obiega znowu wieść, że baron Toggenburg, dotychczasowy namiestnik w Trjeście, ma być postawiony na czele zarządu w Galicji, podczas gdy w samym kraju galicyjskim wychodzi na jaw agitacja, mająca na celu wystosowanie do cesarza prośby o mianowanie namiestnikiem jednego z arcyksiążąt. Ta ostatnia wiadomość znana jest nam, lecz o pierwszej pogłosce, jak donosi *Debatte*, nic w Wiedniu nie wiemy, również jaki o szerzącej się jednocześnie wieści, jakoby książę Władysław Czartoryski, zamieszkały w Paryżu i będący głową emigracji polskiej, miał być mianowany kanclerzem nadwornym galicyjskim.

* (Proces o zdradę stanu. Dnia 14-go b. m. mają odbyć się w lwowskim sądzie krajowym rozprawy ostateczne w sprawie zdrady stanu i naruszenia spokojności publicznej (jest to pierwsza za teraźniejszego ministerstwa sprawa o zdradę stanu w Galicji), o które to przestępstwa obwiniony jest literat Karol Widmann, który skazany był już w r. 1864 na 15 lat ciężkiego więzienia, lecz następnie został w r. 1865 ułaskawiony. Z okoliczności organizowania oddziału ochotników, tak zwanych krakusów, Karol Widmann ogłosił drukiem broszurę, która została skonfiskowana i która spowodowała aresztowanie jej autora. Obrony w tej sprawie podjął się p. Rodakowski, adwokat i członek rady miejskiej, który staje po większej części w procesach politycznych. Rozprawy sądowe odbywać się będą przy zamkniętych drzwiach. (*Krak. Z.*)

* (Morderstwo.) Dnia 8-go b. m., doradca pokątny K. we Lwowie znaleziony został w swem mieszkaniu bez życia. Nie widziano go przez trzy dni na mieście, służący zaś, który zwykł był przychodzić do niego po kilka razy na dzień, zastawał ciągle jego mieszkanie zamkniętym, i z tego powodu sądził, że K. wyjechał. Lecz gdy po trzech dniach zaczął się rozchodzić z mieszkania odor trupa, otwarto takowe i znaleziono K. bez życia i w stanie korupcji. (Tamże.)

* (Cholera.) Według urzędowego ogłoszenia namiestnictwa galicyjskiego z d. 1-go września, cholera wybuchła w drugiej połowie sierpnia w 68 miejscach w Galicji wschodniej. W d. 16-m sierpnia było chorych 270, przybyło zaś 1,829, razem więc było 2,029. Z tych wyzdrowiało 495, umarło 837, pozostało w dalszej kuracji 767. Z końcem sierpnia istniała cholera w 76 miejscach obwodu kołomyjskiego, w 15 u stanisławowskiego, w 14-u czortkowskiego, w 5-u brzeżańskiego, w 2-ch stryjskiego w 1 tarnopolskiego. Od początku pojawienia się cholery w Galicji, t. j. od 3-go lipca, zachorowało w 113 miejscach, liczących 196,459 mieszkańców, 3,821 osób, co wypada 1 na sto. Z tych wyzdrowiało 1,081, umarło 1973, a pozostało chorych 767 osób. Okólnik komisji namiestniczej w Krakowie daje wykaz stanu cholery w Dolnej Austrii do 25-go sierpnia, W różnych obwodach Dolnej Austrii umarło do 26-go sierpnia 1,287 osób. Na Morawie już znacznie cholera się zmniejszyła. (*Krak. Z.*)

Francja.

* (H. Goltz. — Ks. Metternich.) *Paryż, 11 września.* Donosząc o powrocie do Paryża hr. Goltz, który przybył tu w niedzielę, korespondencje berlińskie zapewniają z dobrego źródła, że ten dyplomata nie doręczy wcale listów odwołujących go z posady ambasadora pruskiego przy dworze tutejskim. Nie było nigdy mowy o posłaniu p. Savigny do Paryża, i wszelkie w tym względzie przypuszczenia, puszczane w obieg przez prasę belgijską, pozabawione są wszelkiej zasady. — Zapewniają, że hr. Goltz wyjedzie we czwartek do Biarritz, gdzie zamierza zabawić przez jakiś czas. — Książę Metternich, ambasador austriacki, spodziewany jest także wkrótce w Biarritz. (*La Patr.*)

* (Budżet.) *Paryż, 11-go września.* *Monitor* ogłosił prawo ustanawiające budżet nadzwyczajny na rok 1867. Dochody obliczone są w tym budżecie na 133,104,201 fr.

Holandja.

* (Zaburzenie.) *Amsterdam, 11-go września.* Sprawy na giełdzie zostały przerwane, gdyż lud napadł na dom giełdowy z odgłoskami przeciwko municipalności, która z powodu cholery zabroniła kiermaszu. (*Nord.*)

Meksyk.

* (Położenie.) Korespondencja amerykańska *Timesa* powiada pomiędzy inami: „Różne transporta a municji przeznaczone dla republikanów meksykańskich a naładowane w portach Stanów Zjednoczonych, wyładowane zostały na brzegu rzeki Rio-Grande w Texas i przewożone są na tamtą stronę rzeki bez najmniejszego oporu wojsk związkowych tam stojących. Neutralność Stanów Zjednoczonych w sprawie meksykańskiej, jak się zdaje w istocie, już ustała, i wkrótce zapewne da się słyszeć o werbunkach na korzyść Juareza na terytorjum Stanów Zjednoczonych. Protestacja prezydenta Johnsona przeciw blokadzie Matamorras, dostateczną jest wskazówką usposobienia Stanów Zjednoczonych.”

Portugalia.

* (Reorganizacja armji.) Rządy najmniej wojownicze i najbardziej oddalone od wszelkich ewentualności wojny, nie chcą także pozostać obojętnymi na uzbrojenia, jakie od pewnego czasu miały miejsce w Europie. Wiadomo, że Portugalia zajmuje się reorganizacją systemu obrony miasta Lizbony. Zdaje się, że nie dosyć na tem. Chcą bowiem zreformować zupełnie całą armję. Dekret królewski otwiera ministrowi wojny kredyt na 500,000,000 reisów, które poświęcone będą na kupno koni, umundurowania i zasobów wojennych dla armji. Do dyspozycji ministra wojny otwarty został również kredyt 100,000,000 reisów przeznaczonych na urządzenie w tym roku obozu i manewrów w Tancos. (*La Fr.*)

Włochy.

* (Kwestja rzymska.) Wielką uwagę zwraca na się w Rzymie broszura pod tytułem: *La verità a papa Pio nono.* (Prawda wypowiedziana papieżowi Piusowi IX), wydana w Neapolu i rozrzucona także w wiekuśmym mieście. Autor tej broszury, p. Bertocchini, radzi usilnie papieżowi pojechać się z Włochami, który to krok spowodowałby niezmiernie korzyści dla religji, dla kościoła i dla wiernych. Sam Pius IX mógłby dokonać zjednoczenia Włoch, bez pozostawiania tego chwalebego dzieła swemu następcy; odmowa ze strony papieża będzie zgubną dla religji i dla państwa. Włochy chciałyby chętnie pojechać się z papieżem, lecz nie mogą zrzec się swych życzeń narodowych, dla których poniosły tak liczne ofiary. Broszura ta zasługuje na tem większą uwagę, że p. Bertocchini należy do liczby ściśle prawowiernych katolików i znany jest ze swego przywiązania do papieżstwa. (*Nordd. A. Z.*)

* (Redukcje w armji.) *Italia militare* donosi, że rząd włoski postanowił rozpuścić do domów żołnierzy z kontyngensów 1842—43 roku drugiej kategorii, t. j. około 58,000 ludzi.

Korespondencja Dziennika Warszawskiego.

Z nad Buga, 5 sierpnia.

Zjednoczenie słowian.

Nie jestem ani politykiem, ani lubiącym drukować, celem zyskania jakiegokolwiek wziętości autorskiej. Boże uchroni mnie od tego, bo wolę coś pożytecznego przeczytać, jak czas trwonić na miernej pisani; — jednak, jeżeli światła redakcja dziennika warszawskiego, uzna sama za stosowne, to proszę zamieścić w szpaltach pisma swojego, te kilka wyrazów, które ośmieliłem się nakreślić. — Zauważyłem, że społeczność narodów europejskich obecnie zaczyna się reformować i tworzyć nową organizację państwową; nie dziwię się, że ludy upadłe, gwałtem życia napierają się; plemiona się łączą i tworzą jednolite narody, jak mamy tego przykłady na południu na włoskich i na północy na niemczech, zwanych Prusami. Boże błogosław im, o ile zamiary ich są rzetelne i szlachetne; jednakowoż, nie zapominać i o szczepie słowiańskim, którego jest przeszło dziewięćdziesiąt milionów. Wszakto już czas, aby biedni słowianie, których połowa tak długo rozproszona, prześladowana, germanizowana, uciskana powagą koranu, podawszy sobie dłoń, urazy puszczając w niepamięć, w uścisku braterskim, pozostali nierozłączni; może stosunki polityczne i niechęć gabinetowa temu byłyby nie przychylnie, to być bardzo może; ale świętość sprawy słowiańskiej, tego koniecznie wymaga; jeżeli włosi poprzednio rozdzieleni, chcą być jednym narodem; niemcy być razem i imponującymi na północy — kiedy Francja poprzednio złała się w naród jednolity, półwy-

sep pirenejski chce być państwem iberyjskim, dla czegoż my bracia słowianie, mamy być tak upośledzeni? Ja sądzę, że pominawszy spory gabinetowe i gadanie dziennikarskie, przy silnej woli, wezwawszy tylko pomocy Bożej, możemy także zostać sfederowanym narodem, i zrównoważyć ambicję drugiej połowy Europy. Gdyby nieba dać to kiedyś raczyły, ziściłaby się gorąca modlitwa czcigodnego wieszcza czeskiego *Ja-na Kolara*: któren powiedział: „O Boże! niemasz nikogo na ziemi, któryby sprawiedliwość oddał słowianom. Ty Sędzio nad sędziami! powiedz, czem mógł naród tak zawinić? Krzywdą! wielką, krzywdą jemu się dzieje.” Oby nasze słowiańskie gałęzie były jak złoto, srebro, żelazo, ułalbym z nich jeden posąg: z Rosji zrobiłbym głowę; piersią i sercem byłaby Polska; Czechy służyłyby za ramiona, Serby za nogi, resztę drobnych gałęzi stopiłbym razem na okucie zbroi, a przed takim posągiem musiałaby klęknąć Europa.

F. E.

Kielce, 2 września.

Pożar. — Instytut wyższy męzki. — Koncerta.

W nocy z 29 na 30 sierpnia, to jest ze środy na czwartek około godziny kwadrans na dwunastą, przebudzeni zostaliśmy ze snu odgłosem dzwonów zwiastujących pożar. Na ulicy Dużej czyli Krakowskiej, ogień szybko obejmował jeden z najpiękniejszych i najbardziej zamieszkałych domów, w którym mieścił się i hotel, i oficyna przez licznych lokatorów zamieszkałe, a na dole szereg sklepów, stanowiących mały kielecki Bazar. Pan Węglowski, obecny właściciel, ogromne poniósł szkody, tymbardziej, że już w wyre-staurowanie tego obszernego domu włożył znaczny kapitał; trzeba teraz na nowo zacząć, i to z daleko większymi zasobami. Pomniejsi właściciele lub lokatorowie ponieśli również szkody, ale najdotkliwszą była strata pana Świerczewskiego, mającego sklep galanteryjny, który całe swoje mienie w niego włożył, a odznaczając się rzadką prawością i przystępnymi cenami, zjednał sobie powszechną przychylność. Tu jak słysząc, chce się objawić szlachetna i dobra chęć pp. kupców miejscowych; chcą mu przyjść w pomoc wynajęciem lokalu, dostarczeniem towarów; będzie to czyn istotnie rzadki i chwalebny.

Gdy z jednej strony miasta zniszczenie zrażone zostało niespodziewanie pożarem, z drugiej strony wzniósł się śliczny pałacyk w gładkim włoskim stylu, przynoszący zaszczyt panu Kowalskiemu budowniczemu powiatowemu, podług planu którego wznieiony został. Przeznaczony on jest na instytut wyższy męzki pana Hermana Hillera, opatrzony wszelkimi dogodnościami, komfortem, a nawet wyszukaną elegancją, zapewnia najpiękniejsze pomieszczenie dla uczącej się młodzieży, dozór jak najlepszy i światłą opiekę zacnego przełożonego.

Zresztą nie mamy miejscowych żadnych rozrywek, prócz koncertów wykonywanych w ogrodzie publicznym co niedzielę przez orkiestrę smoleńskiego pułku pod dyрекcją Ciani kapelmajstra. Pan Ciani, rzymianin, bardzo zdolny i muzykalny, skomponował wdzięczne dwa utwory, to jest: „Resedę-Polkę” i mazur „Piękności kieleckie” ofiarowany naszym pięknym damom, których Bogu dzięki mamy dosyć, z czego Kielce zawsze mogły się poszczycić. Tańce te wyszły z litografji miejscowej pana Edwarda Kotakowskiego, który po tej pierwszej próbie, przyrzeka coraz bardziej wydoskonalić swój zakład. A.

Zürich, 7 września.

Komitet centralny, Giller i „Niepodległość” zmieniają miejsce pobytu. — Zjazd w Zurichu przewodców i członków rad niektórych towarzystw. — Samobójstwo Olszewskiego. — Uchwała demokratów na sejmie ljońskim.

Komitet centralny przesiedla się stanowczo z końcem miesiąca października r. b. do Zurichu. Giller wydzierżawił już nawet przed kilku dniami dla pomieszczenia dostojnych członków komitetu stare zamczysko, pod lasem, na Hottingen, do którego i on sam także ze swą drukarnią w tym jeszcze miesiącu przeniesie się z Bendlikonu. Reprezentantem komitetu w Paryżu, ma być mianowany, nie Biernawski, lecz Edward Siwiński.

W przyszłą niedzielę, to jest dnia 9 b. m., zjadą do Zurichu wszyscy naczelnicy i członkowie rad podkomendnych komitetowi centralnemu rewolucyjnym polskich towarzystw w Szwajcarii, dla porozumienia się z regimenterem Horodyńskim w przedmiocie mającej się przeprowadzić nowej organizacji i opodatkowania uciekinierów.

Konstanty - Eugenjusz (dwóch imion) Olszewski w kantonie Zug zamieszkały, dnia 2 b. m. odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru. Przyczyna samobójstwa nie jest nam wiadomą. Olszewski był jednym z najzagorzalszych zwolenników Mierosławskiego, i jak się pokazało z papierów w jego mieszkaniu zna-

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE

UWIDOMIENIA.

(N. D. 5273) *Губернское Правление.*

Примѣняясь къ 1 ст. Высочайшаго Указа 1850 г. объявляю бывшему за границю горно-рабочему на Домбровскихъ Заводахъ Олькусаго Узда Францу Лыковскому отлучившемуся самовольно въ Австрію, служащему нынѣ, подъ именемъ Францишка Адамка въ Уланяхъ называемыхъ „Кракусы“ подъ Начальствомъ Графа (вѣроятно Старжинскаго) и квартирующему въ Гор. Краковѣ въ Замкѣ, дабы въ продолженіи шести недель со дня настоящаго вызова онъ возвратился на родину и явился въ ближайшее Пѣлицейское управленіе, въ противномъ же случаѣ согласно 340 и 341 статьи уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ приговоренъ будетъ къ безповоротному изгнанію.

W zastosowaniu się do artykułu 1 Ukazu Najwyższego z roku 1850, wzywa Franciszka Łukowskiego robotnika Górniczego w Dąbrowie Powiecie Olkuskim samowolnie bez pozwolenia zbiegłego do Austrii, a obecnie tamże w wojsku pod nazwą Krakusów zostającego, aby w ciągu sześciu tygodni od daty niniejszego wezwania licząc, obecność swą w kraju najbliższej władzy policyjnej zameldował, gdyż w przeciwnym razie na mocy art. 340 i 341 Kodeksu Kar Głównych i Poprawczych na bezpowrotne z kraju wygnanie skazany będzie.

G. Radomъ Августа 12 (24) dnia 1866 r.
Губернскаго Правленія.
Совѣтникъ, Каменовскій.
за Правителя Канделяри, Леховскій.

(N. D. 5479) *Syndyk Ostateczny Masy Upadłości Domu Fabrycznego A. et J. Librach w Ozorkowie.*

W skutek wyznaczonego przez Sądziego Komisarza terminu, ma zaszczyt wezwać wierzycieli tejże masy, na posiedzenia ogólne w dniu 3 (15) Października r. b. o godzinie 4 z południa, w sali sesyjnej Trybunału Handlowego w Warszawie odbyć się mające.

Warszawa d. 4 Września (16 Sierpnia) 1866 r.
Józef Poznański.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

(N. D. 5652) *Rejent Kancelarii Ziemiańskiej Gubernji Lubelskiej w Siedlaczach.*

Zawiadamiam, iż z powodu następczej śmierci: 1. Józefa z Goliszewskich Męczyńskiej; 2. Kacpra Męczyńskiego, i 3. Bregidy Męczyńskiej, współwierzycieli sumy rs. 600 w listach zastawnych i gotowiznie rs. 72 z dóbr Radzików Oczki Okręgu Siedleckiego, do depozytu Towarzystwa Kredytowego odesłanej, ogłaszam otwarcie i postępowanie spadku, i że do regulacji i zakończenia takowego naznaczonym został termin na dzień 8 (20) Marca 1867 r. w kancelarii mojej w Siedlaczach pod prekluzją.

Siedlce d. 26 Sierpnia (7 Września) 1866 r.
Stanisław Rostkowski.

(N. D. 3480) *Rejent Kancelarii Ziemiańskiej Gubernji Lubelskiej w Siedlaczach.*

Po następczej śmierci: 1. Jakóba Rozalji z Remiszewskich małżonków Gadomskich, właścicieli sumy rs. 637 kop. 50 z procentem i kosztami pochodzącej, z większej sumy rs. 1.275 sposobem ostrzeżenia na dobrach Jabłonna Lacka, Jabłonna Ruska, Łazki oraz Tchorznica średnia i podborna, wszystkie w Okręgu Węgrowskim położonych zapisanej.

2. Benjamina Kasman właścicieli dóbr ziemskich Brzesce w Okręgu Żelechowskim leżących, oraz współwłaścicieli sumy rsr. 3.700 z procentem, sposobem ostrzeżenia na tychże dobrach Brzesce zapisanej, i

3. Rozalji z Zaleskich Dróń, właścicieli sumy złp. 4.000 czyli rs. 600 na dobrach Jabłonna Lacka i Jabłonna Ruska w Okręgu Węgrowskim położonych, zabezpieczonej, otworzyły się spadki, termin do regulacji których na dzień 6 (18) Grudnia 1866 r. w kancelarii mej w Siedlaczach wyznaczonym zostaje.

Siedlce d. 26 Maja (7 Czerwca) 1866 r.
(2) Bronisław Wroński.

(N. D. 3471) *Pisarz Kancelarii Ziemiańskiej Gubernji Płockiej.*

Po następczej śmierci: 1. Wawrzeńca Szczepkowskiego, wierzyciela sumy złp. 19.416 gr. 20 jako reszty sumy złp. 29.666 gr. 20 w dziale IV ad b, a i 8 na dobrach Rzewnie, Mrozy z Okręgu Pułtuskiego.

2. Antoniego Mollńskiego wierzyciela sumy złp. 6.000 w dziale IV pod Nr. 2 na dobrach Szczepkowo Sołdany z Okręgu Mławskiego.

3. Katarzyny Chełstowskiej, współwłaścicieli dóbr Świdówko z Lipnowskiego Powiatu.

4. Szymona Remiszewskiego i Adama Przybylskiego, właścicieli dóbr Łukaszyno wielkie lit. F. z Okręgu Lipnowskiego.

5. Aleksandra Safian, wierzyciela sumy złp. 6.500 przez zastrzeżenie w dziale IV pod Nr. 13 na dobrach Głębozek z Okręgu Lipnowskiego.

6. Józefa Złotkowskiego, właścicieli dóbr Kutylowo Perysc lit. B. z przyległościami z Okręgu Ostrołęckiego.

7. Franciszka Żarnowskiego, właścicieli dóbr Otoczna z Okręgu Mławskiego.

Otworzyły się postępowania spadkowe, do regulacji których termin na dzień 5 (17) Grudnia 1866 r. w Kancelarii Ziemiańskiej Gubernji Płockiej wyznaczony został, do regulacji których strony interesowane w terminie oznaczonym stawić się winny.

Płock d. 29 Maja (10 Czerwca) 1866 r.
Radca Dworu, Perzanowski.

(N. D. 5651) *Pisarz Sądu Pokoju Okręgu Radzyńskiego.*

Po śmierci Mordki Frydman i Moszka Borensztein, właścicieli nieruchomości w mieście Międzyrzeczu pod Nr. 138 i 23 położonych, otworzyły się spadki, do regulacji których, termin prekluzyjny na dzień 16 (28) Lutego 1867 r. jest oznaczony.

Radzyń d. 19 (31) Sierpnia 1866 r.
M. Słubowski.

(N. D. 5671) *Pisarz Sądu Pokoju Okręgu Krasnickiego.*

Po śmierci Wawrzeńca Komadzkiego, właścicieli nieruchomości miejskiej pod Nr. 78 dawniej, 146 dzisiaj, w mieście Zaklikowie położonej, toczy się postępowanie spadkowe, do ukończenia którego, termin prekluzyjny na dzień 23 Lutego (7 Marca) 1867 roku wyznaczam.

Krasnik d. 17 (29) Sierpnia 1866 r.
Przegaliński.

LICYTACJE
I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.(N. D. 5623) *Komora Celna 2-jej Klasy Frańska.*

Podaje niniejszem do wiadomości, że w d. 21 Września (3 Października) r. b. dopełnioną będzie w biurze komory tutejszej sprzedaż prawnie konfiskowanych towarów defraudowanych, jako to: wyrobów bawełnianych, wełnianych, cukru, cykorji, skór wyprawnych i różnych drobnych przedmiotów.

Ogólny szacunek powyższych towarów wynosi około rs. 350.

Prażka d. 27 Sierpnia (8 Września) 1866 r.
p. o. Dyrektora komory,

(2) Radca Stanu, Łygin.

(N. D. 5663) *Adjunkt Policyjny Powiatu Warszawskiego.*

Podaje do powszechnej wiadomości, iż w d. 8 (20) Września r. b. w Powiecie Warszawskim w Gminie i wsi Dawidy o godzinie 12 z południa, odbywać się będzie publiczna licytacja na sprzedaż ruchomości na rzecz Skarbu zajętych, jako to: koni cugowych, foralskich, wołów, jałowizny, pojazdu, sanek i innych, więcej dajacemu za gotowe pieniądze.

Warszawa d. 31 Sierp. (12 Września) 1866 r.

(N. D. 5646).

Podpisany Patron przy Trybunale Cywilnym Gubernji Warszawskiej w Warszawie w domu pod Nr. 511 zamieszkały jako popierający speeadaż w drodze działów nieruchomości Nr. 38 w Nowej Pradze pod Warszawą czyli kolonji Targówka położonej do Hersza Joska farbiarsza i sukcesorów po Janklu Wejnberon należącej i hipotecznie na ich imię uregulowanej zawiadamia i głasza:

Iż z mocy wyroku Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie dnia 27 Stycznia (8 Lutego) 1866 pomiędzy Herszem Joskiem farbiarzem w Nowej Pradze pod Warszawą pod Nr. 38 zamieszkałym prze-ciwko:

1. Ruchli z Grünspanów po niegdy Janklu Wejnberon pozostającej wdowie w imieniu własnym i jako matce i głównej opiekunce nieletnich.

1. Perli, 2. Bajli, 3. Icyka, 4. Szejndli rodzeństwa Wejnberon pozostałych dzieci działającej w mieście Ostrowie Powiecie Ostrołęckim Gubernji Płockiej zamieszkałej

2. Joskowi Szejn stolarzowi w Nowej Pradze pod Warszawą w domu pod Nr. 59 zamie-

szkałemu jako przydanemu tychże nieletnich opiekunowi przez Wyrzykowskiego Patrona stawiającym za padłego.

Dział i sprzedaż w drodze działów nieruchomości Nr. 38 w Nowej Pradze pod Warszawą czyli kolonji Targówka położonej na imię tychże uregulowanej a w razie niemożności podzielenia jej w naturze sprzedaż onej przez publiczną licytacją postanawiającego.

Nieruchomość Nr. 38 w Nowej Pradze czyli Kolonji Targówka przy zbiegu ulicy Stolarskiej i Brudnowskiej granicząca z prawej strony z Nieruchomością Nr. 37, od tyłu dotyka nieruchomości Nr. 6 między ulicami Brudnowską i Grodzką położonej i składa się z następujących realności:

1. Domu drewnianego parterowego gontami pokrytego.

2. Komurek z drzewa wybudowanych.

3. Studnia.

4. Gruntu całej nieruchomości łokci kwadratowych 2580.

Biegli mianowani do oszacowania powyżej wymienionej nieruchomości szacunek jej ustanowili na rs. 916 kop. 70, oszacowanie to wyrokiem Trybunału dnia 5 (17) Maja 1866 r. zapadłym potwierdzone zostało.

Do odbycia sprzedaży gelegowanym jest W. Józef Brzeziński Asesor Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie i przed nim w miejscu zwykłych posiedzeń

Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie w wydziale II pod Nr. 549 odbyła się już dnia 1 (13) Lipca 1866 r.

Pierwsza publikacja zbioru objaśnień i warunków sprzedaży, a w dniu 16 (28) Sierpnia r. b. o godzinie 10 rano odbędzie się druga publikacja i zarazem przygotować przysądzenie.

Zbiór objaśnień i warunki sprzedaży przewidziane być mogą u W. Pisarza Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie w wydziale II i u podpisanego Patrona sprzedaży popierającego

Licytacja rzeczzonej nieruchomości rozpocznie się od sumy rs. 916 kop. 70 jako szacunku taksa biegłych wynalezionego.

Na vadium złożyć należy sumę rs. 180.

Ksawery Chraszczewski, Patron.

Po odbyciu drugiej publikacji i zarazem przygotowanego przysądzenia w d. 16 (28) Sierpnia 1866 r. Delegowany Asesor Trybunału termin do ostatecznego przysądzenia

wyżej wymienionej nieruchomości na dzień 27 Września (9 Października) 1866 r. godzinę 4 po południu wyznaczył, który to termin odbędzie się w miejscu zwykłych posiedzeń Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie pod Nr. 549 przy ulicy Długiej w wydziale II.

Licytacja zacznie się od sumy rs. 916 k. 70.

Ksawery Chraszczewski, Patron.

DONIESIENIA PRYWATNE.

(N. D. 5189).

KAPIELE W HOMBURGU.

KOMISJA KURACYJNA MIASTA HOMBURGA

Na wielokrotne zapytywania

MA HONOR DONIEŚĆ CO NASTĘPUJE:

Wszelkie urządzenia mające styczność z kuracyjnymi stosunkami miasta Homburga, nie uległy żadnej zmianie. Dom konwersacji jest bez przerwy otwarty, a zabawy miejscowe jak koncerty, opera włoska i t. p., żadnej niedoznały przeszkody. Kwaterunki nie mają miejsca. Wszelkie drogi komunikacyjne są znowu w użyciu.

Homburg dnia 6 Sierpnia 1866 roku.

Komisja Kuracyjna miasta Homburga,

Ackerman, Dr Deetz, Deininger, Dr E. Friedlieb, von Maek, Menges, Dr W. Müller,
(13466) Rüdinger, G. Stumpf.

(N. D. 4609)

CENNIK

Żelaznych szaf bezpieczeństwa do przechowywania pieniędzy, kosztowności, dokumentów i t. p. z Fabryki Ostrowskiego i Spółki w składach fabrycznych przy ulicy Senatorskiej obok Reformatów i przy ulicy Wierzbowej obok Hotelu Angielskiego.

Numer	Części żelaznej			wysokość podstawy drewnianej	Cena		
	wysokość	szerok.	głębok.		szafy	opakowanie	
	C a l i			c a l i	rub. sr.	rsr.	kop.
1	30	25	24	30	110	3	50
2	30	25	24	30	140	3	50
3	34	28	24	28	180	4	—
4	41	28	25	28	200	4	50
5	45	32	25	24	240	5	—
6	53	33	26	20	300	5	50
7	60	34	26	12	350	6	—
8	65	34	26	6	430	6	50

Szafy innych rozmiarów jako też kufry, szkatuły urządzenia skarbców, drzwi, okiennice żelazne i t. p. robią się na zamówienia.

(12085)

(N. D. 5571)

KAPITAŁY.

Rsr. 150, 200, 300, 750, 900, 1,100, 1,500, 2,250, 3,075, 3,500, 4,000, na pierwszych numerach lub w pierwszej połowie rzeczywistej wartości hipotek miejskich i wiejskich w Warszawie, oraz rsr. 300 i 600, na pierwszym numerze hipoteki wiejskiej w Siedlaczach, wszystkie bardzo pewnie i korzystnie lokowane, z terminami odbioru przed końcem bieżącego roku, i w roku przyszłym pod dobrymi warunkami są do odstąpienia zaraz, a to z powodu, że ich właściciele do interesu przemysłowego z obowiązali się włożyć znakomity fundusz, i dla tego gotów jest bonifikować nabywcy korzystne procenta wyższe jak 5 od sta.

Wiadomość przy ulicy Nalewki w domu P. Rabinowicza Nr. 2251a, w lokalu Nr. 6 z rana do godziny 10, a po południu od 4 do 7.

(14340)

(N. D. 5672) *Sprostowanie:*

W ogłoszeniu Pisarza Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie o sprzedaży domu Nr. 1224 w Warszawie, w drodze przymuszonego wywłaszczenia przez publiczną licytacją, w Dzienniku Warszawskim Nr. 198 z dnia 26 Sierpnia (7 Września) r. b. zamieszczonem, popełnioną została pomyłka, która się niniejszem prostuje, i tak:

W miejsce „Luizy vel Ludwiki z Moeschków Rozenberg”

Czytać należy „Luizy vel Ludwiki z Moeschków Rozenberg.”

Warszawa d. 29 Sierp. (10 Września) 1866 r.

za Pisarza Trybunału,
w zast. Podpisarza Trybunału,
R. D. Zgórski.

(N. D. 5684) Do dzisiejszego Numeru Dziennika, dołączają się **Tabela** wygranych drugiej Klasy 107 Loterii Klasycznej Królestwa Polskiego